

УТВЪРДИЛ:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

УК - 1/28.01.2020 г.

УТВЪРДИЛ:

ДИМИТЪР РАДЕВ
УПРАВИТЕЛ НА
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

УКАЗАНИЕ

за изготвяне и предоставяне на информация
за целите на регулирането и контрола върху регистрацията на сделките
с държавни ценни книжа на вторичния пазар

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. Това Указание определя реда и начина за изготвяне и предоставяне от поддепозитарите на държавни ценни книжа (ДЦК) на информация, необходима за целите на регулирането и контрола върху регистрацията на сделките с ДЦК на вторичния пазар от Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ).

Чл. 2. Настоящото Указание регламентира предоставянето на информация от поддепозитарите на ДЦК на МФ и БНБ по реда на Наредба № 5¹ за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа и на Наредба № 15² за контрол върху сделките с държавни ценни книжа.

Чл. 3. Информацията по чл. 2 се предоставя от поддепозитарите на ДЦК, които са участници в Електронната система за регистриране и обслужване на търговията с държавни ценни книжа (ЕСРОТ).

Раздел II

Обхват на информацията и срокове за предоставяне

Чл. 4. Поддепозитарите на ДЦК предоставят на МФ и на БНБ:

1. Справка за ДЦК, водени по индивидуални сметки на клиенти (Приложение № 1);

¹ Чл. 24, ал.1 от Наредба № 5 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа (обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2013 г., изм. и доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24 юли 2015 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2017 г.).

² Чл. 12 от Наредба № 15 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за контрол върху сделките с държавни ценни книжа (обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 29 от 7.04.2017 г.).

2. Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитаря с участниците в ЕСПОТ (Приложение № 2);

3. Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитаря с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите (Приложение № 3).

Чл. 5. Справките по чл. 4 са месечни и се предоставят не по-късно от 10-то число на месеца, следващ отчетния период.

Чл. 6. Данните в справката по чл. 4, т. 1 са към края на отчетния период. За край на отчетния период се счита последният календарен ден за съответния месец.

Чл. 7. Справката по чл. 4, т. 2 съдържа регистрираните в поддепозитаря сделки и операции с ДЦК с други участници в ЕСПОТ, приключили през отчетния месец, сключени на вторичния ОТС пазар, на регулиран пазар и на многостранна система за търговия.

Чл. 8. Справката по чл. 4, т. 3 съдържа регистрираните сделки и операции с ДЦК на поддепозитаря с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите през отчетния месец, сключени на вторичния ОТС пазар и на регулиран пазар.

Чл. 9. Поддепозитарите на ДЦК, които водят индивидуални сметки, отчитащи притежаваните ДЦК от клиенти на участници в ЕСПОТ, които не са поддепозитари на ДЦК, предоставят справки съгласно структурата на Приложение № 1 за тези клиенти, като указват името на съответния участник.

Чл. 10. При попълването на справките не се допускат промени, изтриване или допълване на образците.

Раздел III

Контрол върху информацията

Чл. 11. Министерство на финансите и БНБ извършват регулярен контрол върху предоставените данни и при установяване на неточности изискват от поддепозитарите на ДЦК своевременно отстраняване на всички несъответствия, свързани с предоставените по реда на това Указание справки.

Чл. 12. (1) Поддепозитарите на ДЦК са длъжни да предоставят пълна, точна и достоверна информация в справките по чл. 4, съгласно реда и сроковете в настоящото Указание.

(2) Поддепозитарите на ДЦК информират своевременно МФ и БНБ при установяване на неточности, пропуски и/или грешки във вече предоставените справки и предприемат съответните мерки за тяхното отстраняване.

(3) Поддепозитарите на ДЦК изготвят коригирани справки, в които са отстранени констатираните неточности, пропуски и/или грешки по чл. 12, ал. 2 за всички периоди, за които те се отнасят, и ги предоставят на МФ и БНБ в най-кратък срок.

Чл. 13. След получаване на коригираната информация по чл. 11 и чл. 12, ал. 3 МФ и БНБ извършват допълнителна проверка на предоставените данни, като при несъответствие и/или необходимост може да бъде извършена и проверка на място съгласно разпоредбите на Наредба № 15.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Указанието се издава на основание § 5 от преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 15 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за контрол върху сделките с държавни ценни книжа (обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 29 от 7.04.2017 г.).

§ 2. Настоящото Указание е утвърдено от министъра на финансите и управителя на БНБ и влиза в сила от 02.03.2020 г.

§ 3. Неразделна част от настоящото Указание са следните Приложения:

1. Приложение № 1 - Справка за ДЦК, водени по индивидуални сметки на клиенти – указания за попълване и предоставяне;

2. Приложение № 2 - Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитаря с участниците в ЕСРОТ – указания за попълване и предоставяне;

3. Приложение № 3 - Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитаря с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите – указания за попълване и предоставяне.

Справка за ДЦК, водени по индивидуални сметки на клиенти

ISIN	Валута	ИП: банки	ИП: инвестиционни посредници	ИП: чуждестранни инвестиционни посредници	ПФ: УПФ	ПФ: ППФ	ПФ: ДФФ (вкл. ДПФПС)	ЗД: общозастрахователни	ЗД: животозастрахователни	ФГВБ	Други институционални инвеститори (инвестиционни дружества, договорни фондове и др.)	Чуждестранни институционални инвеститори	Други ЮЛ: местни лица	Други ЮЛ: чуждестранни лица	ФЛ: местни лица	ФЛ: чуждестранни лица

Указания за попълване и предоставяне на информацията

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX23 и следва да съдържа: периода/датата, за които се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСРОТ, референтния номер 23. Всички символи в наименованието на файла се изписват слято, без разделителни линии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БНБ⁴ в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файлът се запазва и изпраща в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответния период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Методологически указания:

Емисиите в Приложение № 1 се отчитат по номинална стойност в оригиналната валута на емитиране и се разделят според срочността на: краткосрочни, средносрочни и дългосрочни⁵, като емисиите във всяка група се подреждат по датата им на емитиране. Когато дадена емисия се падежира в рамките на месеца, тя се рапортува и се премахва от списъка на месеца, следващ месеца на падежирането. В случай че дадена емисия е емитирана в рамките на месеца, същата се включва в справката за съответния месец.

3. Указания за попълване на таблицата в колона:

- 1) ISIN – международен идентификационен номер на емисията държавни ценни книжа;
- 2) Валута – видът на валутата на емисията държавни ценни книжа се попълва в съответствие със стандартния трибуквен код по ISO;
- 3) Инвестиционни посредници - банки (колона „ИП банки“) – банки, които са получили лиценз от БНБ за извършване на услуги и дейности по предоставяне на една или повече инвестиционни услуги и извършване на една или повече инвестиционни дейности по занятие (чл.

³ Справките се предоставят на МФ по изградената от МФ FTPS връзка. Отчетните форми се записват в личната папка на институцията, създадена от МФ. Паролите за FTPS връзката, изградена между МФ и съответният поддепозитар на ДЦК се сменят поетапно през април и октомври на всяка календарна година, съвместно с дирекция „Информационни системи“ в МФ.

⁴ Справките се предоставят на БНБ по VPN чрез изградения FINNET портал за обмен на информация с финансовите институции. Отчетните форми се записват в директория FISC в личната папка на институцията в портала FINNET при спазване на зададената конвенция за имена на файловете.

⁵ Видове ценни книжа според срочността: „краткосрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане до една година включително; „средносрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане от една до пет години включително; „дългосрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане над пет години (Наредба № 5 на МФ и БНБ, чл. 2 (2)).

8 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по-нататък ЗПФИ), в т.ч. банка със седалище в трета държава, която е получила лиценз от БНБ да осъществява дейност в Република България чрез клон (чл. 2, ал. 5, т. 2 от Закона за кредитните институции, по-нататък ЗКИ);

4) Инвестиционни посредници - други инвестиционни посредници по смисъла на ЗПФИ (колона „ИП други инвестиционни посредници (по смисъла на ЗПФИ)“) – акционерно дружество или дружество с ограничена отговорност със седалище и адрес на управление на територията на Република България, получило лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, което не е банка (чл. 7, ал. 1 и чл. 7, ал. 3 по реда на чл. 45 и 49 от ЗПФИ);

5) Инвестиционни посредници - чуждестранни инвестиционни посредници (колона „ИП чуждестранни инвестиционни посредници“) – инвестиционни посредници със седалище в други държави, предоставящи инвестиционни услуги и извършващи инвестиционни дейности по занятие (чл. 22, ал. 1 от ЗКИ и чл. 7, ал. 3 по реда на чл. 46 от ЗПФИ);

6) Пенсионни фондове - универсални пенсионни фондове (колона „ПФ УПФ“) – фонд, учреден от лицензирано пенсионноосигурително дружество с решение на общото събрание на акционерите му и получил разрешение за управление от Комисията за финансов надзор (КФН) (чл. 137 и чл. 145 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)), включват се и чуждестранни пенсионноосигурителни дружества;

7) Пенсионни фондове - професионални пенсионни фондове (колона „ПФ ППФ“) – фонд, учреден от лицензирано пенсионноосигурително дружество с решение на общото събрание на акционерите му и получил разрешение за управление от КФН (чл. 140 и чл. 145 КСО);

8) Пенсионни фондове – доброволни пенсионни фондове и доброволни пенсионни фондове по професионални схеми (колона „ПФ ДПФ, вкл. ДПФПС“) – фонд, учреден с решение на общото събрание на лицензирано пенсионноосигурително дружество и получил разрешение за управление от КФН (чл. 214 и чл. 218 от КСО);

9) Застрахователни дружества - общозастрахователни (колона „ЗД общозастрахователни“) ⁶

а) акционерно дружество, европейско дружество, взаимозастрахователна кооперация или европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за застраховането (КЗ) (местен застраховател) за общо застраховане (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 2 от КЗ);

б) лице, получило лиценз за общо застраховане в друга държава членка и извършващо дейност на територията на Република България при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги (застраховател от друга държава членка) клон на

⁶ Тук се включват застрахователите и презастрахователите, съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

застраховател от трета държава, регистриран по Търговския закон, получил лиценз за общо застраховане при условията и по реда на КЗ (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 2 от КЗ);

в) чуждестранни застрахователни дружества.

10) Застрахователни дружества - животозастрахователни (колона „ЗД животозастрахователни“)⁷

а) акционерно дружество, европейско дружество, взаимозастрахователна кооперация или европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, получили лиценз при условията и по реда на КЗ (местен застраховател) за животозастраховане;

б) клон на застраховател от трета държава, регистриран по Търговския закон, получил лиценз за животозастраховане при условията и по реда на КЗ (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 1 от КЗ);

в) чуждестранни застрахователни дружества.

11) Фонд за гарантиране на влоговете в банките (колона „ФГВБ“) – юридическо лице, създадено и действащо, съгласно Закона за гарантиране на влоговете в банките;

12) Други институционални инвеститори (инвестиционни дружества, договорни фондове) – лица, които попадат в обхвата на определението за институционален инвеститор по § 1, т. 1, б. “в“ от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, но не са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

13) Чуждестранни институционални инвеститори – лица със седалище в други държави, които попадат в обхвата на определението за институционален инвеститор по § 1, т. 1, б. “в“ от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, но не са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

14) Други юридически лица - местни лица (колона „Други ЮЛ местни лица“) – юридически лица по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), които не са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

15) Други юридически лица - чуждестранни лица (колона „Други ЮЛ чуждестранни лица“) – юридически лица по смисъла на чл. 4, ал. 1 от ЗКПО, които не са отразени в предходна колона от Приложение № 1, както и клонове, регистрирани в Р България, на чуждестранни юридически лица;

16) Физически лица - местни лица (колона „ФЛ местни лица“) – физически лица с българско гражданство, които отговарят на реда и условията предвидени в Закона за българското

⁷ Тук се включват и застрахователите със смесена дейност, съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

гражданство и физически лица, без оглед на гражданството, отговарящи на изискванията на чл. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ);

17) Физически лица - чуждестранни лица (колона „ФЛ чуждестранни лица“) – всички физически лица, които не са местни лица по смисъла на чл. 4 от ЗДДФЛ (чл. 5 от ЗДДФЛ).

Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦ от поддепозитаря с участниците в ЕСРОТ

Уникален номер на операцията	ISIN	Номинална стойност	Код, съгласно класификацията на ЕСРОТ	Продавач/ Прехвърлител/ Заемодател	Купувач/ Приобретател/ Заемополучател	Дата на операцията	Дата на сепълмент	Дата за обратно изкупуване	Цена	МИС код на пазар

Указания за попълване и предоставяне на информацията

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX21 и следва да съдържа: периода/датата, за които се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСПОТ, референтния номер 21. Всички символи в наименованието на файла се изписват слято, без разделителни линии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БНБ⁴ в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файлът се запазва и изпраща в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответния период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Указания за попълване на таблицата в колона:

1. Уникален номер на операцията – вътрешнобанковият номер на съответната операция;
2. ISIN – международен идентификационен номер на емисията ДЦК;
3. Номинална стойност – номиналната стойност във валутата на емитиране на ДЦК;
4. Код, съгласно класификацията на ЕСПОТ – кодовете за видовете сделки/операции, съгласно Приложение № 2А;
5. Продавач/Прехвърлител/Заемодател – код на участника в ЕСПОТ⁸;
6. Купувач/Приобретател/Заемополучател – код на участника в ЕСПОТ;
7. Дата на операцията – датата, на която е извършена сделката/операцията между страните;
8. Дата на сетълмент – датата на приключване на сделката/операцията в централния депозитар на ценни книжа;
9. Дата на обратно изкупуване – датата, на която ще се извърши сделката/операцията между страните за обратно изкупуване на предоставените ДЦК;
10. Цена – чиста цена (без натрупаната лихва) на сто единици номинал;
11. МІС код на пазар – идентификационен код на пазара (МІС) по стандарт ISO 10383 на мястото на търговия.

⁸ Списък на участниците в ЕСПОТ е публикуван на интернет страницата на БНБ и в ЕСПОТ.

3. Списък с кодове на видовете сделки/операции по Наредба № 5 (Приложение № 2А)

Кодове: видове сделки /операции	Описание
1000	Сделка за покупко-продажба на ДЦК между участници в ЕСПОТ
1100	Прехвърляне на ДЦК по регистри между участници
1200	Репо сделка за ДЦК между участници в ЕСПОТ с движение на средства по паричните сметки за сетълмент
1300	Репо сделка за ДЦК между участници в ЕСПОТ без движение по паричните сметки за сетълмент. (Възможна е, само когато сметките за сетълмент на парични средства в РИНГС на участниците в сделката съвпадат (чл. 5, ал. 4 от Наредба № 5))
1500	Сделка за заем на ДЦК между участници в ЕСПОТ без движение по паричните сметки за сетълмент
1600	Сделка за прехвърляне на ДЦК, притежавани от участник в ЕСПОТ към участник – чуждестранен централен депозитар на ЦК, без промяна на собствеността
1700	Сделка за прехвърляне на ДЦК, притежавани от участник в ЕСПОТ от участник – чуждестранен централен депозитар на ЦК, без промяна на собствеността

Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитаря с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите

Уникален номер на операцията	ISIN	Номинална стойност	Код, съгласно класификацията на ЕСРОТ	Продавач/ Прехвърлител/ Заемодател	Купувач/ Приобретател/ Заемополучател	Дата на операцията	Дата на сепълмент	Дата за обратно изкупуване	Цена	МІС код на пазар

Указания за попълване и предоставяне на информацията

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX22 и следва да съдържа: периода/датата, за които се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСПОТ, референтния номер 22. Всички символи в наименованието на файла се изписват слято, без разделителни линии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БНБ⁴, в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файлът се запазва и изпраща съответно в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответния период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Указания за попълване на таблицата в колона:

1. Уникален номер на операцията – вътрешнобанковият номер на съответната операция;
2. ISIN – международен идентификационен номер на емисията ДЦК;
3. Номинална стойност – номиналната стойност във валута на емитиране на ДЦК;
4. Код, съгласно класификацията на ЕСПОТ – кодовете⁹ за видовете сделки/операции, съгласно Приложение № 3А, с изключение на сделка с код 1;
5. Продавач/Прехвърлител/Заемодател – код на участника в ЕСПОТ/наименование¹⁰ на страната по сделката/операцията;
6. Купувач/Приобретател/Заемополучател – код на участника в ЕСПОТ/наименование¹⁰ на страната по сделката/операцията;
7. Дата на операцията – датата, на която е извършена сделката/операцията между страните;
8. Дата на сетълмент – датата на приключване на сделката/операцията в централния депозитар на ценни книжа и в поддепозитарите за сделка с код 1;
9. Дата на обратно изкупуване – датата, на която ще се извърши сделката/операцията между страните за обратно изкупуване на предоставените ДЦК;
10. Цена – чиста цена (без натрупаната лихва) на сто единици номинал;
11. МІС код на пазар – идентификационен код на пазара (МІС) по стандарт ISO 10383 на мястото на търговия.

⁹ Сделки между клиенти на един поддепозитар, с код 1 не се отчитат в ЕСПОТ.

¹⁰ Информацията относно наименованието е в текстови формат и следва да се предоставя на кирилица или латиница.

3. Списък с кодове на видовете сделки/операции по Наредба № 5 /с изключение на сделка с код 1/ (Приложение № 3А)

Кодове: видове сделки /операции	Описание
2000	Сделка за прехвърляне на ДЦК от участник в ЕСПОТ на негов клиент
2100	Сделка за изкупуване от участник в ЕСПОТ на ДЦК от негов клиент
2200	Сделка за прехвърляне на ДЦК от участник в ЕСПОТ на негов клиент с последващо обратно изкупуване
2250	Сделка за заем на ДЦК/падеж на заем между участник заемотател и негов клиент заемополучател без движение по паричните сметки за сетълмент
2300	Сделка за изкупуване от участник в ЕСПОТ на ДЦК от негов клиент с последваща обратна продажба
2350	Сделка за заем на ДЦК между участник заемополучател и негов клиент заемотател без движение по паричните сметки за сетълмент
2500	Сделка за прехвърляне на ДЦК от клиент на един участник в ЕСПОТ на друг участник в ЕСПОТ
2550	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от клиент на един участник в ЕСПОТ на друг участник в ЕСПОТ, с движение на средства
2600	Прехвърляне на ДЦК на клиент от регистър, воден от един участник в ЕСПОТ, по регистър, воден от друг участник в ЕСПОТ
2700	Сделка за прехвърляне на ДЦК от клиент на един участник в ЕСПОТ на клиент на друг участник в ЕСПОТ
2750	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от клиент на един участник в ЕСПОТ на клиент на друг участник в ЕСПОТ, с движение на средства
2800	Сделка за прехвърляне на ДЦК от един участник на клиент на друг участник
2850	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от един участник в ЕСПОТ на клиента на друг участник в ЕСПОТ, с движение на средства
1	Сделка, сключена между клиенти на един и същ поддепозитар